

ערבה אין קץ - נוף, טבע ואדם בערבה, הוצאת ערבה, אוגוסט 2012

במשך שנים רבות היה עמק הערבה בשולי התודעה של המטיילים הישראלים - מעין "ארץ מעבר הכרחית" בדרך לאילת. לעומת זאת, עולם המחקר הישראלי גילה עניין עצום בערבה, על ההיבט הגיאולוגי המיוחד שלה, עולם החי והצומח, דרכים עתיקות, מעיינות, תולדות האדם בערבה ועוד. ההתיישבות החלוצית בערבה (יטבתה, עין יהב, חצבה) הביאה אותנו להישג נדיר: פיתוח ייחודי של חקלאות מדבר משגשגת, המבוססת על ידע וטכנולוגיה ישראליים, חדשניים ומקוריים - הישג שנציגים ואנשי מקצוע מן העולם כולו באים ללמוד בה וליישם בארצותיהם. עם סלילת כביש הערבה (1966) עלו נופי הערבה על מפתם של המטיילים, ובעקבותיה החלה להתפתח ביישובים תשתית תיירותית.

ספר הערבה חושף בפני הקורא את נופי הערבה, תולדותיה, עולם הגיאולוגיה והגיאומורפולוגיה המרתק שלה, עולם החי והצומח, שהוא מן המגוונים בישראל, משאבי המים ושיטת ניצולם לרווחתם של מתיישיבי הערבה, וכן פרקים אקטואליים, כגון הסיפור המרתק של קביעת גבול ישראל-ירדן בערבה, בעקבות הסכם השלום עם המלך חוסיין.

בכתיבת ספר הערבה חברו 24 חוקרים - רובם תושבי הערבה, כל אחד בר סמכא בתחומי המקצועי (עמי שחם - איש המים של הערבה, אמנון נבון - אגרונום, מראשוני המתיישיבים בעין יהב, רוני סיבוני מחצבה - חוקרת מקרא, פרופ' אמוץ זהבי - חוקר הזנבנים בערבה). גם הכותבים שאינם תושבי הערבה הם שוחרי הערבה שעשו שנים רבות באזור במחקרים השונים.

נוסף על המאמרים המרתקים הרבים בספר, שחלקם חדשניים, מרנין את העין עיצובו האלבומי הנהדר, פרי מלאכתה של נעמי מורג, הכולל כ-200 תמונות צבע שמוכיחות כי "תמונה אחת שווה אלף מילים...". ולסיכום, ספר זה הוא החיבור המקיף ביותר והעדכני ביותר, שראה אור עד כה, על אזור מרתק שהציבור יודע עליו כה מעט.